

Emperors

Map 1

3 80 h 0 h u p b (22 q b q 8 b u R b p b 1856)

1857

ԱՐԴՅՈՒՆ:
ԵԿԱՏԵՐԻ. Վայուերկադիրքը է Ա. Եղիսաբետ արքայացած Հի-
շահուան: Ֆուլութ է Հայութ: Առաջ Փարագան է Հիշահուան:
Հայութի թեմ է Պատրիարքական: Խոստանապարփ-
թական թեմ: Բանապարհելութեան: Եւ այլու: Գույք է Հայ-
ութի պատրիարքութեան գույք: Խոստանապարփ-թական:
ԱՐԴՅՈՒՆ: Պատրիարք է Եկատերինա Առաջ Առաջապարփ-
թական թեմ: Վայուերկադիրքը է Ա. Եղիսաբետ արքայացած Հի-
շահուան:

ՆԵՐԱՊՈՒՅԻ. Դերասանութիւն մը:
ՀԵՂԱԾԵՑԱՆ. Պատրաստութիւն ուղարկացի:
ՍՈՒՐԵՆԻԿԱՆ. ՁԵՐՄԱՆՔԻՆ: Փօխառաւ մէքին: Գերութ խոն
Հերութ: Մորացած իւմաստ կառավարութիւն պահանջներ
աւելիք: Զբուղիչն արագանձները Առեւ: Կերպի ա-
համբեց:
ԳՈՎՈՒՄԵՑԱՆ. ՀՀայդ: Խացիսից հետ բառակցութիւն:
ԱՌԱՋԻՄՆԵՑԱՆ. ԲԱՄԱԿԱՆ վեց: Անձու վասնի
ուղարկեց:
ԲՈՎԿԵՑՄԱՆ. Դաշտը ու արքայի առարջը թիւ
ը:

ԱՐԵՎԵՆ, Հ ՅՈՒՆԻՏԵՐԻ

Եւրազմա բաղկար իր սուսնում, կերպը
տալու ան քննիչ ացքին մէջ մանելու ասեն
ինչպէս ամէն քաղաքականք կը տեսանեն ոյն
պիսի ասպարեզի մը տեսութեան կը գիտէ ու
րան մէջ շատ հանդոցներ պիսի լուծութն
շատ կոկներ պիսի բայցախն, շատ ծիւըր
պիսի ծին: 1856ը գուցէ ունաց խօսքուղու-
թեան սերմայլ որչեանած տարի մը սեպտեմ-
բեց ան խարսչ զայտարուն վայցէն Տեղա-
լին մը տնօտու, որն որ եւելէ ոյնպիսի քա-
րի ձգեց որոնցը. Հոկտեմբեր պիսի ծննդին
Արքեթին Եւրոպացի խաղաղութիւնը իր հա-
ւասարակշռութեամբ կը տի կ'ըստ եւ անոր
համար քաղաքականներու բերին մէջ ու
գրին տակ հար ասազակշռութիւնը մաշելու
չափ բանեցաւ. բայց հիմա կ'իմացուի որ Եւ-
րոպացի խաղաղութիւնը համաշխարհական
հաւասարակշռութեան հետ սերու կազմի-
ցութեան մը մէջ մասն է: Եւրազմի մէջ
որշափ որ զատ զատ տաղբները խնամա-
թեամբ մը իրարու հետ հապ մը կը ցուցնեն
ու իրարու յարակած կեցած ալ են ո՛չ ան-
կէ գուրս (Վախու, Վերիմիս, Վարիդիկ) ոյն
պիսի տաղբները իրարու քով և կած են որոնք
իրարու հետ այնպէս կը համեմատին բնակչու-
հարքն ու ջուրը: Եղիշեաններ, ջողեկառք-
ներ, հեռագիրներ՝ Եսիս մը Եւրոպացին մօ-
տեցուցն: բայց իրենց միաւորութիւնը ա-

ունց պատմական շշանձնել կազմելու պիտի
շրջաց : Աչքն է բնակրոծ մազգամիջին իր լոյց վե-
հակեն եղելու ու հաստատոն պինոց ու հա-
ւասարակշխո վիճակ մը ստանալու համար ինչ-
շնաց որ ծով չդառնաց ու ծով չնաց որ
թու շքանաց, նաև բազայական աշխարհքին
վրոց պարտով է հաւասարութիւն մր-
մասածել ու բ ծով շեղած լինելոր գեռ կե-
ցած են, ին մին է բանարհում՝ Անհատուն
իր շրջապատ երկիրներով, մո մին է Հարուն,
ին մին է Հնդկաստան, բայց սկսած է ծո-
վանալ . լեռ մին է Վ.Արքիկայի մ.ջ զերու
թիւնը, որն օր իշխալու վաց է, և նոր լընրու
համեմատ՝ մանաւանց հարու սիբն կազմելը՝
որ ու կի տարածուած է, գերեաց ապրո-
աւամբութեան մը իսխա վախ կայ . Վ.Արքիկայի մ.ջ
Գաղղիայիք ու Վ.Կղղիայիք լեռներ խա-
նորհեցրնելու եւելէ են եւ, նոր լընրու հա-
մածացն նոր արշաւանք ու նոր կախներ բա-
ցուելու վաց են, շատ աել լու մին է տգի-
աւալիխնը, որուն գել րարոր Խւրուաց զինած
է . լեռ մին է նաև, հորորութիւնը՝ որուն
գել կախ բացայինք անպատճա են : Ա երջո-
պիս ապագային համար մասնէ սերմեր ցո-
նուած են, որոնց պատրազը դառն ու ցաւալի-
բարակ տուեն մենք կիւազ զմեզ ըսորքու-
թել որ մ.ծամենք օգուտներ ու յառաջ
պիսի բերեն : Եհաւաօիկ մ.ծ ու շահագրը-
զիս ապագայի մը պատմի բիշով պաշուած
է Խւրուաց լընրուը, որն որ իր նկազարդին
հաւասարիմ մնաղով եւ միսնդամայի ժամա-
նակին ոգւցի բանարելով՝ իր քաղաքական
և ուսումնական մասն հետ ծննդրատ թերեւ
փառարան ու աղիտութեան թշնամի բիշո-
վն որիսի պաշրի:

Ներ Կրթակ: Այս ամեն տեղ ժողովրդեան ցուցացած փախարէն սէրն ու շնորհակալութիւնները յառաջարածէն առելի է:

— Ամեղաբուեան Ա Ենեսեփի թագաւորական թէտան
փախճանած փոխարքայ Շայնուեր արքիդքսին ունի-
պինը Մարիամ՝ Խղիսաբերէլ արքիզօսուհին վախ-
ճաներ է :

中華書局影印

ՓԱՐԵԶ, ՅԵ ԴԻՀԻՄ, ՆԵՐԵԿՈՎԱՆ ՄԱՆՔՆԵՐ լրա-
զերը կը ծանուցանէ. “Ալալլ (չորեքշարիմի որը.)
այլ և այլ աշխատվածանց ժամբիկ գտնուող երես-
փոխանները պիտօք մէկտեղ ժողվուհին ու խոր-
հորդ ընտեւ թէ նեւալիս միջաներ պէտք է րա-
նկացնել. այն գժաւարութիւններն ու արգելքնե-
րը բոլորովին վերջացընելու համար, որնիք խա-
զալութեան զաշին այլ եւ այլ յօդուածներուն
հասակամուր մնան. Հիմա խափանին կոյսան. :

— Փարփառ ։ Յանուարի 1. Քոնցիդիւս և անհետին
Համեմատ ժողովը կենորէն ետք երեկ մինչեւ
Ժամը 5 գումարուած մաս . շարաթ կամ կի-
րակի երկրորդ անգամ պիտի ժողովսի :

— Թարիկէն կը զ ը թ են . Մողնի կամպ , որն որ նու-
սաց կայսեր թագաղբաւթեան հանդիսին ներկայա-
լ լ լ լ լ լ Համար Կազմիայի տերութեան Առաջա-
տան իրաւուած էր ու մինչեւ Հիմայ հու էր , առ-
օքերը Թարիկ ովհուի գտնեց : Հոյ Համած տա-
նը այս երեւելի Առուսերուն հետ պիտի տեսնաբ-
որնեց հետ մերոցիւեալ հանգ էսին ժամանակի Մո-
կա . ու Բեգերապորի ծանօթաւթիւն ըրած էր
ինչու որ Թարիկ առօքերը Առուաց մեծամեծն-
րու և զորակաւելի մը եղած է : Կործես թէ Յունի
ազնուականներուն մէջն պինդ Հարուստները իսու-
քը մէկ ըրած են Թարիկի ընակիշներն իրենց ա-
նուշ . ու սիրելի Վրանեարովի ու իրենց առաւա-
ձեւնամթիւնով զարմացրներու երեւելի Հան-
գէներու ու կոչունքներու մէջ իրենց բաղարա-
վարութիւնը կը փայխ . իրենց ծառայիցը նշանա-
զդ է սուներուն ձեւն ու իրենց կագերուն զարդն
ու մասաւորութիւնն ամենուն աշքը իրենց կը
քաշէն : Իրենց առած կոչունքներուն շքեղը
թիւնն ու փառաւորութիւնը աբուարշ Կարդի բա-
մին է : Սակայ մէջ ամենէն երեւելի է Առուսու-
փոփ իշխանը , որ Խուսիոյ դեսպանին պշնդիմ
է , ու Պատուանին պինդ Հարաւ առ իշխաններուն
մէկը կը սեպուի : Աս Հարաւստ երիտասարդ իշ-
խանն ես մատուիս ու անունի եկամուտնամարդ

Եւ իր առաստաձեռնութեամբը շատերուն սիրելի
արքայի կամ կրթուց... և այս իշխանութիւնը մը տ-
ուեն վեհանայի Առաջաց գիւղանատան մէջ աշ-
պաշտոն անեց, ուր եւ իր հարստոթեամբը մե-
ծամբիւն այլ և այլ առիջներու մէջ ցցցուց:

Ուեկ գիտաց Առուսենը մեծ առաջաձեռնութեամբ պարփակ մէջ իրենց ստահները սփռելու դրազած տակննին մէկույ գիտաց Հելլու և ախացիները իրենց դրամակըսները՝ որպէս հաս զանազան սեղմանա պիներու քով գրած էին՝ եւս առնելու ու ժողուելու հանեւէ հըլլան։ Ես բանիս դիմաւոր պատճառը շատ փափէելի նկատմամբ ըլլուզ գրժառավելուն է, որն որ գրամական գործազրկութիւններու վրաց շատ զեշ ազդեցութիւն կրնէ։ Հերթեափացիները շատ վարդէա հաշի ընօղ են իրենց գրամատերներուն ձեռքն ըլլուզ թղթերը միշտ աւելի յարդ ու արժեք անենդող գրամա թղթերն են։ Կամ Հելլու տիպի պատճառը (գանգօն) ու գանձակցութեան ժաղավարներուն վորա ստակ առնելու համար առ օրերն ըստ նոր որոշմունքներն իրենց սեղմանա ընթերան առիթ ու գրգիւ կը լլուն ունեն զիաց ստակ ժողուարքու, ուստի եւ իրենց ունեցողն դադիվանական գրամաթղթերը կը ծախուն, որով հարփակ գրամատերներուն շատ մեծ նեղութեան մէջ կը գտնուի։

— Ե յ ա ն է լ ր ա կ ի ր մ ը կ ր ծ ա ն ո ւ ց ա ն է՝ ո ր ս ա մ ա ն ո ւ ր զ օ ր ա ց գ ո ր ա ց գ ո ւ ն դ մ ը դ ե պ ի Հ ե լ լ ո ւ և տ ի ս ց ի ս ա մ ա լ ո ւ ե ր թ մ ա լ ո ւ հ ա մ ա ր ծ ո ւ ն ի ս ց ի ս ե լ ո ւ :

— Փարբեց ու Կառանդնուպալսոյ մէջ Երկու
աւրութեանց ու իրենց գեսպաններուն ըրած
թղթակցութիւնն օքմակ ամեն առնեներէն առելի
յաճախ է ու գրաւու ապաշտուին թղթերը
շատ երկայն են, որպէս Կ'երեւայ թէ շատ ծանր
նիւթերու փայտը Խասակցութիւններ կը բոված-
ուիկէն։ Ես ձեպադիբներուն մէկը՝ որ անցուծ
շաբաթ Գաղղիայի Կառանդնուպալսին Խասաղ գեր-
պաննեն խռուրու եցաւ՝ տանուումէի հաղար բառերէ
յօրինու ան էր։

Առաջական նաւահանումը՝ որի որ Նշյալքի-
րի 11էն սկսած Ըերպուրկ կեցած էր, Գեկո-
վին ճամբար եղաւ Միջերկրական Խօնի երթազգու-
համար։ Քիչ մը առնե քասակըս պիտի մնայ Եւ-
նարքն Թուրքին ու Շենովս պիտի երթայ։ Արսուն
թի երբեք չէ եղած որ առար նաւահանումը մը մը գալ-
դիսկար ծախսվել բային վրաց ոյնտի բարեկամու-
թիւն ու մակրութիւն գտած բայս՝ ինչպէս առ-
ողութիւն նաւահանումը, որուն պատճառաւոր շատ
մած հանդէսներ եղան։

— Փարփակ ՅՈՒՆԻՏԵԸ ԿԱՍՏԵՐՊՈՂՈՆ
ՀՐՈՎԱՐՄԱԿ մը կը դնէ, որօվ աս ձմեռ. Յ միդու
ՖՐԱՅԻՔ փխառաօթիւն կամ վարկ (ՔՐԵԴԻ) ողիսի
ըլլաց՝ հուպարակաց գործքերու. ու առորին դործա-
վորաց օպերաթեամ համար:

— Պատուանի վահեցը տուուծ տեղեկութիւններէն կը տեսնուի որ ոս միջօցիս մէջ շտո մը ունելիք ժախտդուեք բանապարհէլու ժեւան կամ գրամական պատճեց կը զատապարտուի իրենց վահանքներուն տեսակին շարժին ու կշռոյն մէջ բարեւթիւն բնիքուան համար :

— Պարսիպաշն եկած քրեռուն նպակագի՝ Կայսերը
քրանին առաջ է, որ Եւտչացոյի մեջ Թոնուաբար-
դէ գերդաստանին տունը նօրոգուի, եւ մատու-
մը շնուի, որուն մեջ Ա. Յ. Առաջընին մօրը եւ
իր գեռացոյն Կարդինալ Անշնը Նշխարժները պիտի
ամփափուն: Կայսրն առ վահաճանիւ Համար պրգւն
200,000 Քրամկ որոշած է:

— Ամուսնէ լրագիրը կը գրէ, որ ծախցին զարաց Կոմարովակ (Կոմարովն) մը հրաման ընելու նեցաւ. զեզ ի Ճենասանն երթայլու համար պարագառու ելու : Արկու թնդնդակիր նաև որ իրենց պրակերպաղմական մժերութ նպական Ճենասանն երթ էր ու պրակերպաղմական թնդնդակ ու հոգակ երթաւուն աշխատանքուն ան են :

— 'Ասոցիան գլուխ առ առքի գալուստ մեջ
ըրբութ արշաւածքին կամ պատրազմին պատրա-
պահեան Համեսը ու ետ ի պետակի շարունակ

զորքեր կը խաւրուին: Ճեղադիքի մէջ առ հա-
սարակ կը խօսուի որ Կարստենն կոչորը անձատե-
արշաւանքին մէջ պիտի գտնուի, թէ որ Խարսպայի
քաղաքականութեան կնճիւներուն կամ զժուարին
դործքերուն կարգաւորութիւնն իրեն արդելք ըսլ-
լան: Պատուերազմի պաշաճնարունին մէջ միօրինակ
խորհուրդներ կ'ըլլոն ճեղադիքի կառավարութեան
գործերուն վրային նոր կարգաւորութիւնները ը-
նելու համար, հանաւուուք երկիւն ընդհանուր կա-
ռավարին արուելու միազդ իշխանութեան ընդուր-
ձակութիւնն ու կարգը հասաւանելու համար: Ա-
րքեւ սույն կը ուղարկի որ հիմակուան կառավա-
րը մարդաշ Առաջն առ տարի իր պաշտօնեն ովիտի
հանուի:

— Պանի որ Գալլիացի երկամբուղիները Կը
շատանու ճակարգիներուն թիւն ալ արտաքոյ կար-
գի կաւելոց: 1841ին ճամփորդներուն թիւը 633
միլիոնի կը հանձնէր, որոնց մէջէն 113 միլիոնն
իրենց ճամփորդութիւնը երկամբուղիներու վաց-
ըստն են: 1855ին առ ճամփորդներուն թիւը միլ-
իոն: 1860 միլիոնի հասաւ, որոնց 1872 միլիոնը

፩፻፭፻፲፪

Ե՞նակութեալ լըտպիրներէն ոմանք կըսեն թէ
կառավարութիւնը որոշած է որ Պողիքատին տեղ
քունի տման և ին հասուցում մը չընէ . իսկ ոմանք
ալ կըսեն թէ Պողիքատին տեղ Առաջին պետա-
րապիտի սահմանին մէջ աւելի շահաւետ տեղ մը
խոսուցուած ըլլոյ :

— Վերդիամ Խորսի արշաւանց մասնակից եղող զօրավայրի մը սուստորդաթթեամբ զեպ ի Աֆան- իստան գաւնդ մը զօքք կը երդէ։ Տերու- թիւնը կեզ ի Հնդկաստան դուռ ստակ ըլլալը։ 600 միլիոնէն առելի Քրանչք խրկեց, որն որ մեծ նշանակութիւն ունի։

— Պահոց Յ Գեկու 7000 մինչև 8000 հոգի իրարև պահեաստ զարք պատրաստուեցաւ. Պարսից խորշին արշաւանդին համար: 8000 հոգի Քոչաթի սահմանին վայ դէս ի Քաղաք կը քարեւ: Այս ժամ Լուսութեան Տօնք Մահականին հետ անձնաւ կատարեւ: Այս է:

առաք խառապեցնու պայ է :
... Ամբոնք, 15 Կոյսիք . Կառավարին կողմա-
նէ անով վախճան գրաչին Խախտանիք մը ըլլալով ո-
հառոցում մը ըրբազո՞ւ Քանիժնիք մեջ որնեա-
կան պաշտամակու տուուները Սէյմուր ծովսկալիքն
գնդակոծեցան ու ողոկուն ամրացր անոնեցու ու ո-
կես մը կործանեցան ու կացերական Խառապոր-
միդին մեկ մասը Խորտակեցաւ : Ամենացիք անցա-
ցող գանուեցան ու վաճառականութիւնը կա-
պրեցաւ :

ՆԵՐԱՊՈԼԵՒՄ

ՊԵՆԾ. 18թ պատերազմական նաւոհանդուսին
մէկ Տօնը դամսուող վառսդի պատիկ համբարձուցը
բռնկելով՝ Աճ թնդիւն ու շատացնելու պատճա-
ռեց. ևս եղած առներքն քանի մը հասր թառ-
ացան. Է՛տ մինչեւ 20 հօգի կէս մը մասն ու վե-
րաբերեցն առներք կուրու աղակիւներուն թիւ ը
200,000 կը հաշուի: Կ-ժարախառնիւն պատճառը
անդուսը թիւն կը պար:

ՑԵՍԻՆ ԵՑԻԱ ԿԱՄ ԶՎԻՑՑԵՐԻ

Վեհանուս լրացքն թվայիշներէն մէկը Ամերիկա կը զբէ : Պատերազմական շարժումները կը ապահովին 10,000 էն առ. կը զօրք Ռէնու-

սի սահմանները բռնած են եւ վաշուերն ու թըլն
գանօժտուձնոց գնդերը Ձխրիի ու նաուրիու ևս
հանգներէն Ծափհաւզըն ու Ծթայն կիրիձան կը
բանակին: Պահեռոր գնդեր կը կարմասին, աղոս
գնդեր կը ձեւանատ: Անդանսթածիգ դըրաց բաժն
մը Արաւ Էնքիւլսի ու Ալշաա զըրաց զանոց մայ
Անիկէրթուրի մէջ կը զանուին: Արգէն պաղէլ
հրաման գաղան է որ գնդերը պատրաստ էնինան
և սահմանները բռնիլու համար զըրքերը կը քա-
լն: Քանի մը վազաւ ու թիգանսթածիգ գնդեր
Եփիէնցէլ ու Ա. Կալչէն նահանջներէն երկամքի
համբուլ Անիկէրթուր հասոն էւ անկեց Ծափ-
հաւզըն ու Ծթայն պիտոր երթաւ: Ծպանառը
կես ի Ծափհաւզէն ճամփորդ ու ինինուները անդա-
դար կը շարունակուին եւ յորհնի կողմանէ ե-
րթեցի պաշար կը տարուի: Տօղը մոզաւլու պաս-
ճառաւ Հելուետապուլու բաց ի ոտնողական զոր-
քերէն Հելուետիան ինոյ տարի արգելուեցաւ:

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՏԵՐՈՒԹԻՒՆ

Առօսւեակուլութեան Դեկտեմբերի 18 կը գրեա.
Տաճկի Կառավարութիւնը 35 միլիոն դրամաշի փոխ
առաւ, 15 մէջ մը, 20 մէջ մը քերուց Դամբը որն
որ իր Նորու Աւագլիքին հետ ըրած խօսուեցաւ
թեանցը անող ուստ ըլլալը պարսկական Կառավա
րութեան ծանոցը, ամսոց 20ին կամ 22ին
“Առլանա”, շողենաւով Կարլիա պիտօք եր-
թայ: Նշյամբեր 17ին ԽԵՀԵրանէն և կած նորա-
դշն լուրերը կը ծանուցանեն որ արքունի պաշ-
տօնական լուսդրին մը Շահն կողմնուն հրամա-
նագիր մը Հրամարակուեր է, որով փոխարքայն
պաշտօնը բացարձակ իշխանութիւններաց կը մա-
կը հաստատուի: Աս հրամանագիրը կը ծանուցա-
նէ նաև թէ Պարսկաստանի մը մեծամեծ
կէպիքը պիտօք պատահն: Եւ ազգերը կը յոր-
գորէ որ ամսութ կինան և առաջին պաշտօնեացն
նախամաննք չըլլան: Պարսից կառավարութիւնը
անդդիմական հրապարակն Պարսկաստանէն մեկնե-
լուն դէմ որիշ միշտակազիք մ'ուլ հրառ-
րակէց: Հերամի ցեղերուն բօրոր գիսաւորները
Շահն պատերազմական զբութեանը անձնաւուր
եղան: Պարսկական դնդերը գէղ ի բանաւահար
յառաջ կնքենան և Տօնթ Մահունեանն պատե-
րազմական զօրութիւնները կը համածեն:

Այսուի որ Առաքը պարսկական պատելուց
մին մանաւից ըլլալու առևելնին էին համել ազա-
րապեաը՝ գրադրու ի պիտի անուանուի : — Պարսից
ծովախորչին մեջ Արարիայի եղեցին վաս գրո-
ւուող Առաքաթին իմամը՝ Պարսից հարի առլէն դա-
դրեր և մածաբառ Առվշտակին ծանուցոցին որ
խրկելով իմացուցեր է որ միայն զինքը հոգեւոր ու

— Ամեն Փաշոցին համար կը ճանչնայ :
— Ես ամեն Փաշոցին համար կը ճանչնայ :
Կողմանէ իրրեւ զեապան Թէթէրսպուրի պիտի
իրկուի : — Դուքը Նվիրատի երկաթուղարք անը
Պատրոքի երկաթուղարքին շինութեանը իր հա-
ւանութիւնը տուած է : Իսկ կազմիքն Շայլին ու
Առանցքն Առաջար գրուելու երկաթուղին կա-
տարեալ որոշած ու սկսուելու վկաց է :

— Կիշեն նոր պատասխանը չգտնվածը՝ որն
որ ջաճկի պահերազմական նույթուն առնելու մեջ
է ու ժամկեր ծով թղած է 110 մետրամբ ունի
ու Մահմադյան կուպարակեն 7 ուրբ երկար է:

— Վահերէ, Առեղջ պարանցնե բացախրի շու-
րեց խօսքն ուն պիսի սկսի. Է՛ յուսացորի որ
պահանջն է առաջ առաջ առաջ առաջ առաջ առաջ

— Վաշինգտոն կը զրեն որ Կեղծոց ականջը
գտնելու համար եղած արշավայրը դադրեց ու
ընկերութիւնը լուծաբեր է զիսթականներուն և
առաջնորդներուն Այս սեփականացներուն մը ծառ-

գելով : Հորեւսաք կոմար ետ քաշուեր է և Ար
կարծուի որ Խափուտասի վիխաբըն առաջնորդու-
թիւնը Օպարէ տեղակացն արհաբ յանձնէ՝ որն որ
Համեմ եռափակացն ոգնականութէն մենի է :

ԳԱՐԱԿԱՆՈՒՆ

Անհանդապահ պաշտօնական լրագիրը նշյամեմերի
Դին Հերոզին առնուից կը ծանացանէ, թէսկա
եւ առ զեպքն արդ էն Շին Առշերանին մէջ ծա-
սոթ եր: Զօրաց վերին Հրամանաւորը Մուրատ
Միզան ասոր փայզը Շատուեալ ճանրամասն աւ-
ղեկութիւնները կա: այց: Հերազը պաշտօնականը
զգացը ըստ մասն զինութափ եղած է: և Հիմա-
կուան պաշտօնական զգացը ուժը գունդերին կը բաւ-
խանց որոնք ամէն յարձակման զէմ՝ գնելու
չամար պատշաճորեն բաժնուած էն, իրենց միա-
նալու ակաց մէջ պայզան է: Մուրատ Միզանի
իմաստ Հրաման հանած է, որ ամենենին եղանա-
կան մը ընակիւթը չնեցնէ, և քանի մը զանց-
առաջ թիւնութիւնը ի իրատ պայզ պատմել տուած
է: Վերին Հրամանաւորը կուռավզութեան հա-
մայր համեմատ ու հասարակ ամէն բանի մէջ մէջ
անձնութեամբ կը զարուի, եւ: անոյ ու ոզովոգեան
սրբան իրեն կը քաշէ: Խառ խոնք, որն որ Մու-
համան հուռու փին փախւելին ետք, քաշքին տէրն
եղած էր, երբ որ քայզան անհնատուր եղաւ:
Այնու մոյն նոյն Հրամանկեցաւ, հապա Հերազի
և շրջակոյ տեղերուն բօլը երեւելի գերգաս-
տաներին ալ իրեն օրինակին Շատուեալ Հրամանից:
Մուրատ Միզան առ ուղարկութիւնն ու հաւա-
տարման մէիւնը վարձաարեց, իսա խանը ցորչու-
ցած քաջաւ մէկունց համար Հրամանակու գովի-
տի և պարսկի պահապան զօրաց ուժը գնդերուն
վերին Հրամանաւորը մէիւնն անոր, յուններով:
Քանի մը զնդեր պէտք ի քանուածուք կը շարժին:
Երսուի որ Քառութի Գուռահ քաջաքը պիտօք
առանուի, որուն քամբը Տօնի Մուհամետին որդին
կուլապ Հայուար խանը կը զանուի: և կը յու-
սայսի որ Պարսկի զգացը Տօն թնդիմութիւն
պիտի շուտնէ: Պարձեալ թէ հերանին այց: 17ին
կը գրեն, որ Մուրատ Միզանային վարձունքն ար-
գեն ազէկ պառազնէր բերած է: որովհետեւ Աֆ-
րոնիստանի վիլաւորները, որոնք Հերազի պաշտ-
օնանութեան աղէկ սպանած էին, հիմա իրենց հպա-
տակութիւնը ցուցըցնի:

Պայմանագրուն գեապան իւերու դ խանին Նորու Աւագիրի ին հետ ըստ Խասակցութիւնները կ'եւ-
ու այս որ յաջող էլք մը չեն անեցած : Ինք թեկու . Ձմեն նաև ի վայ պիտի գտնուեց Կապրին
երթույց Համար : Վրաին նշյն Խանին առաջարկեած
արքմանները հետեւեանները կը սեղաւիւ : 1. Ըս-
տ գլխաւոր պաշտոնեան վայ պիտի անոն : 2.
Ըստ գլխաւոր պատու Մարտէին արքունիութե պատ-
ճառ եղող պարսիկ Հայուսուին հասուցում պի-
տի ըստ : 3. Առաջանականութեան ուր դաշնաք
իր պիտի հայուսուէ : 4. Անդ գիւմենէ կառավա-
ռութիւնը ուզած տեղը հիւպատոս պիտի գնէ :
5. Ըստ պատերազմի պատրաստութեան ծախըը
պիտի մշարէ : 6. Հերուցը Շաքաններուն պիտի
արձուի ու պարսիկ նշյն հողմերէն պիտի ըս-
տ : 7. Արթէ անգամ Ըստն ու Ափաններուն
ու գլւհ ելլելու առեն Անգղիմ վճիր պիտի
արէ :

ՈՒՍՏԱԿԱՆ Ք

ԱԵՐԱՋ ԳԵՐԵԲԵ ԱԳՐԱԳԵԼՈ

七

Университетский

Ուշիլս մեն սրբ անձեռքի մասի իր էրկունը
և իրեն հետ դացողներուն գործին կը սպասեր,
այդ էն ժամ մը անցած էր քառնի որ զայտած էին,
պես ենու զայտ չկար : Ողիսացն անձեռ

ժի՞նը վայրկենի, վայրկեան հանելիար ։ Ձեսուր-
ները իրարու միացացած կրակեն քիչ մը հեռա-
եցեւին մը տակ ձնկան վրայ նստած էր։ Ինչ-
իր տղաքը, մինակ շապկով ու բուհամն չորս կողմ-
ու նստած ցորսակն կը գուցցին։ Ադիլա ամենայն
զօրու թեամբ կ'աղօթէր, ու անձկուուիւնն քրամնաբ-
ռուկասը թթած էր։ Պատմի Կերոգը, որն որ ա-
սիկա կրակին լուսով նշնորսած էր, մասնիշաբ-
միամառթեամբ գարձաւ մօրն ըստ։ Առ ինչ է
մայր, գուն կը քրամնի, խոկ ևս կը մօմի։ Մայ-
րը թէ զինք ու թէ իր քըրը յարդորեց որ մէկ-
անու աղօթք բնեն, եւ երկուքն ոյ ձեռուորդին
երկինք վլոցնելով աղօթքի նստան։ Վերջուղիւ-
հոյըրը եկաւ անմիսիթար դէմքով ու բորոքին
թրչած։ Աէկարու զայրով մարդկեներէն մէկը
գործու ըստ։ Անկարուի եղաւ ձեր տանը հաս-
նի, սիրեմի տիկին։ Զուրը խիստ խօրունի էր ու
շատ կը վազեր։ Մինչեւ ռւաւընիս ջրին մէջ
մօսնու եւ երեքնիս ոյ քիչ մասց պիսուր կոր-
ուելինք, Աէկալը խօսեցաւ ու ըստու, Բայց ի
մերոց ոյսը ամենայնի յօյուդ բոլորութին մի կորեք,
վոնն զի շատ քաջ ու զօրաւոր մարդիկ ձեր գրո-
ցիններուն օգնութեան եկան։ Զուրը զես ամեն
կողմ չսիրած՝ կանոնեղներով տուներուն մէջ
մօսն ու շատ մարդիկ ու քանի մը կաչ կարա-
միք ալ աղատեցին։ Գայցէ մասնց մէջ նաև որ-
բոցն ու աղամն ոյ կը զանուին։ Եւայ ալ բլո-
ւին վրայ ուրիշ շատ մարդիկ էկան, կաչ կարու-
սիբին կոնակին աւած։ Բայց որոնցը չչ անուհ-
ցաւ։ Ցուն վրայ ամենեւն տեղիկաթիւն ունե-
ցող չկար։

Ա Երբագէս աշակին ու տուկալի դիշերը օրուան
տեղի առջև ոկտա : Արրիկն ու անձրեւը գա-
զրեցան : Վատցիները, որ ասկին մեղքն ձեւկը ըստան
ամփերուն մեջն իրենք վերենք կը ցացընեին,
ձերմակ դպն տացան եւ առառեան կարմրու-
թիւնը սկսու : Իսյջ կրտեին քով ժողվուած մարդ-
կունց մէջ արաւառութից աղաղակ մըն է փրթա-
վասն զի իրենց զուարթ գեղին մէկ մէն մասը
ալ չէն տեսներ : Ազնուասիրա Մարդինին տու-
ուլ տրիշ շատ տեսրով ալեաց մէջ ընկերմած էր :
Քանի մը տուներ ալ մէկ հոդըն ծռած կարծա-
նելու վրաց էին : Խողճ մարդիկները կորոնցա-
յանձ ինչը ըերեսուն վրաց կողքացին, խոկ Ադիլան
մինակ իր ալուն վրաց կու լսր : Կուզել նէ ամէն
բան կորառու, կըսէր, միայն աղաս նորէն գրո-
ւոյիք : Հայրն ալ աղաս կորուցընելուն վրաց աւելի
արածած էր՝ քոն թէ իր աղքատութեանը վրաց :
Ի մերոց պար ամենացնի ներ զինք բռնեց եւ քաջցր
հայեցուածով Ժերեկինք նացելով առ խորերու
կըսէր, Աստուած տուաւ Աստուած առաւ, իր
կոմին օրհնեալ ըրաց :

Ա երթն Սպիրոյն դարձաւ. և արցունքն
աշուըները բառ. Աիրելի Սպիրա, մնջ գինքը
Վասուծոյ կամացը յանձնէ. Եղածը եղած է,
ալ չխօսիութիւ. ինչ որ Վասուծն կընէ ամեն
ալ աղէկ է. քո որդիք Վասուծոյ ընծայէ, անի-
կա երկինքն Վասուծոյ քափ աղէկ անդը զտած
է: Մօյրն առ խօսքերուն վրայ բարեն ու հա-
պաշելն դադրեցաւ ու բառ. Վասուծոյ կամքն
օրհնեալ ըլուց: Իսկ ազաք որ մինչեւ. ջման կո-
ղբին, անոնք ալ սկսոն արցունքնեն չըրցընել.
ու պղտիկ Մարիամը դարձաւ բառ. Ա՛լ չեղանք.
մեր պղտիկ Եղածը երկինքը գեղցիկ հաւշտակ
մըն է. հոն բնակիլը ոյ աւելի աղէկ է, որով
շենք. Հոն Եղածը օրոց մեռ:

Պատմիկ Գևորգն ալ նպանը կը հաստատեր : Բայց
ի մերոց պար ամենազնի, Կըսեր, մեր պղաքի հղ-
ուոքը ջերտուն մէջ խղդուիը մէծ գերբախտու-
թիւն մին է : Մեղը նաև մեր երկու սիրու-
թովներուն : Վեելի եւս մեղք մեր կայսուն շան-
ոն ալ խղդուած պիտի ըլլաց, ապա թէ ոչ
հիւնուն հօս կու զար : Անոր միաց պիմեթէ Եղբօր-
մա աւելի կը ցաւիմ :

Ենա տասնեւ եռուանուն կողմէն է, ուստի

տղան, բայց իսկով շունը երկինք չիկրնոր եր-
թալ: Այսպէս ազգաք իբարու հետ կը խօսեին,
իսկ քայլները առ բաներս լուրջը՝ մէկպէս շատ
արամածն են, բայց չէին կրնոր չժօրիլ:

Վիշ մը եւաբը, մաս տեղբերեն իսել մը մարդկի եւկոն, որոնց բնակութիւնը բարձր աւելիք ըլլալով գետին ողողիւնն ամենեւին վնաս մը չէն կրոծ, եւ գժրախառներուն ուսուելիք ու զգեստ բերին. եւ իրենց քիչ մ'առանուան համար բնակութիւն տալ խոստացան: Ասիկո ստատպեալներուն մեծ սփափութիւն ճ'ուցաւ: Մարդինն ու ասոր վայ մեծուուս ուրախուցաւ, բայց աւելցաց ըստելով, որ ևս պաշտամ ատենուան համար ու ձեր հիւրասիրութիւնը կընդունիմ, մինչև որ աղջկ մը վասնիս չորրոնինք եւ զգեստ հոգանք. անկից եաբը անմիջապէս իմ եղբօրս քուը կ'երթառ, որն որ ասկից քանի մը մըն չեւուու Երան մը վայ կը քնակի: Իսկ զաք, սիրելի դրացիներս, այսափ բազմութեան հումար բաւու կան ուեղ ունեցած պիտո՞ր չըլսար, բայց իմ եղբայրս խոշը տան մ'ունի, որուն մէջ բնիդ, կնորս ու տղոց համար սոսուգի: միլով, բաւական ընդարձակ տեղ մը կու. ուսի երդու սգերը պիտ մը կ'աղջենան, ու զարունը կը մասիկնայ, եւ եւ կը դառնամ: Եւ իրաբու կ'օպնենք մեր կործանած առները շնուրս: Անիմարտուեցէր: Եղբ որ մենք մեր ձեռքեն եկածը կ'ընկնք, Առուածոյ իր աղիութիւնը չուշացնէր: Առանձինք որ աս գժրախառնութիւնը ի վարժանի մըզի մեծ որհն թիւն կը բերէ:

Հայուսարիմ՝ շնորհ :

Մարդին ու Աղիլլա առջի գեշիրը իրենց տու-
նը թող տալին Լիթալին և ոքը, զուրի հեղեղը
տան պատերուն զայնուելով՝ խոչը պատառուած-
մեր յատաջ բերած էր, և իրեն ընդորձակ
ճամփոց մը բանալով՝ բոլոր տան կամ կորասիրն
հետի առած զայն էր։ Մինակ խոշը գերան-
ները՝ որոնք տունը հաստառուն կը բանեին, քիչ
մը առեն ջրայն բանութեան դեմ կը կինացին։
Բայց երբ որ տունը բոլորովն կօրծանեցաւ, կոր-
առած աղջուն իր որբացով մղոն մը հեռու զուրին
քայ լողարով. վոր ապրուեցաւ։ Դաեւ գետախ
մարի կաղմերն ալ նոյն խելք տեսարանին զոհ ե-
ղան են։ Զօհն զան և դոզ ամէն գեղեցին ու
գոշտերը զիմուն առն ծածկաւեցան շատ մարդ
կենաց վառնպատ ունեցածնին կօրսանցացին։ Խոկ
որբացը՝ լողարով բըսքի մը քայ դամուած զեղին
առջեւեն անցնելով՝ հնու տեղ մը ապահոված
թացած էր։ Գեղին բնակիքը՝ ապաջած ու զար-
հուրած իր տեսնեին որ զուրը իր այիշներուն փառ

Առ ըսերով, առանց վասնգին միւ զնելու,
նաևի մը մէջ ցոյքեց, մէկայ երկուքն ալ անոր
հետեւեցան: Վեծ դժուարութեանի որբացին մէ-
տիլցան, աեւած որ սառողին տղան մէջն է, որ-
բացը նաւին մէջ առին, եւ յաջողութեամբ ցա-
մաք հանեցին:

Իովը բաղմնաթիւնը ամէն կողմանէ ժողովեցաւ որբոցին քայր տղան տեսնելու : Կետեզեցը զանուած մարդկանց մէջ հարուստ դիմելածուն մը կոր ռկանգ անունով, որն որ իր կնաքը ու պղտիկ տղուն հետ հօն եկած էր, եղածները տեսնելու համար : Տիկինն ալ ուզեց ազտատէ տղան տեսնել : Քայլնեները պյանդին արշաւարը տեղ բացին : Ա՛յ Տէր Աստուած, կանչեց տիկինը, երբ որ որբոցին քովը եկաւ նէ, աս ինչ սիրառն աղջ է : Ա՛յ Նայեցեք Բնչպես անցյ կը քնածայ . ու վտանգի մէջ ըլլալը եւ ու ալ աղուած ըլլալը գիտէ : Ստուգի Ռատուծոյ տէքը առողջ վայու կը հսկէ :

Տիկինը քանի մը շարած ցտած իր մէկչաւ
տիկ ման զուակը կը բնցուցած էր: Աւսի առոր
համայ: Իր էրկանը դարձաւ ու ըստ ։ Նոյնէ, սի-
րելի Դանիկէ, Բնչպէս ու աղջն մեր մռուծ աղջն
կը նմանի: Եւ գրիմէ նոյն ասքիցն ալ ունի:
Խնձի պայտէս կ'երեւայ որ Աստուծ մեր տղան
առնելով՝ առիկա մնոր տեղ միզի պարկեւել կ'ու-
ղէ: Գուն բնշ կ'ըսես, մէնիք կինար առ հրեշտա-
կացն աղջն քրթերնիս առնուլ պահպանէի: ու
դաստիարակել: Կոչէ իր ծնողքը լուերուն մէջ
մռած են եւ կամ թէ զիրենը գտնելը անկա-
րգի է:

Պարոն Պալմադ սկսաւ ծիծաղիլ ու զիւսպի նշան
ընկըսի, Խոնանց, առենուկը, լուսա-, մենք ոյ, ոս
երեք մարդիկներօն ու նոյն շան պէս բարիք
մշրանք ըլլանկը:

Վայն հան եղողիները՝ Պր. Պլանտին եւ անոր
ինաշը մարդասիրութեան վայ ու բախացոն ու
սաստիկ շարժած իրարու մէջ կըսէին. Ահաւա-
սիկ ան կը եղիցիկ առալը կը կատարուի. Եթե Կո-
տուած ազգ իրենց երջանկութիւնը անձն քիցին
մէջ կու աս: Խառուած որդերը պատկեւ կը հո-
գայ, իրենց ուրիշ հայր մը սալով:

Խոկ երեք ձինավաները, որոնք մինակ տղան եւ իրենց կեանգը ապօտելու. միտ դրած էին, շունքը ամենեւնին չեն հօդացած: Բոցը նշյն հաւատութիմ շունքը, յօնկարն ցամաք հասաւ, եւ փրախի ջարթերը քանի մ'անդում զօրաւոր թափուելով, ժողվաւած մարդիկները ջուրքերուն սրսկմանէ անմիջապէս իրարմ բառնուակցան: Շունքը ան առուն արախութենչն ակաս: Հաջել, ու պաշտ շարժելով երբեմն առ եւ երբեմն մէկալ ձինարսին վկայ կը ցատրեր, իրեւ թէ տղոր ալասենուն համար անոնց շնորհակալ ըլլալ կ'ուզեր: Առ անեսնելով որ, ոյրոնց, զարձաւ ըստ . ասցեցիք, ննչուես առ առնոց նորհակա կ'ըտա, ուրեմն մարդիկ այ առ-

շառը զարհակալ գլուխ, ուրան աղջոյից աւ առ
շնորհակալ որեաք չեն ըլլալ, առ ըստեալ քաս-
կեն և սովոր համեց, առ երեք ձենորժներուն երե-
երկու համ տապատ համար: Բայց սկսնկ չեն ու-
զիր սովոր առնուլ: Մենք թու որ բախն նէ, կը-
սենք, քրիստոնեական սիրոյ համար ըցփնք, եւ ո-
թե սնոտի վարձուց համար: Որ, որ անդ պատառ-
խան տուաւ թէ, Հայտ աղեկ կը լինեք որ ձեր ոգ-
նուական գործողութեան համար ամենեւին վարձր մի-
շեք պահանջեք, բայց եւ չէ կրիստ ձեզի տուած
փոքրիկ վարձքս եւ առնուլ: Ասուուծ դաւասի-
մը ցուրտ չուր տուովին վարձք խոստացաւ: Անդ
կազե որ մենք ալ մեր բարերարները անխար-
ժմողունք: Արեւմ ընդօհնեցեք, առ փոքրիկ ըն-
ծառ զգն որ մեծաւ ուրախութեամբ սրաի կո-
տում ձեւն ձեռ առանձնաւ համար:

Եաւ և կոստնելով, ըստ ձեմութեան ամենէ
պահիկ, եւ ան ուսակը մեր գեղջնի խոզը եղար
թը կը բարիկանք, որոնք առ դժբախտութենէն շա-
մին մաս ինկանէ:

Խակ շաշուր, օրդոցին քով ժողվուած մարդիկ
ներ պատուեալ մինչեւ սուսն բայր ուտած էր

եւ իր ուղարկութենէն հաջըլով տղոն արթըլցուց, ոյն որ սկսաւ լայ: Տիկին Պլանգ, մեծ գարովազ վիճը պիտին առաւ ու պատռւ: Տղոն կը արթի աշուշներով չորս գին կը նայէր, բան մը փետուելու պէս: Անշուշա մայրդ կը վնասեա, բաւ, արկինը, ոչ Վատուած դիսէտ անոր հիմակ ուր ըշըլը. թէ որ ալեաց մէջ իր զերեկմանը գտած չէ նէ: Բայց մի լար, սիրելիս. Հիմակու հիմակ եւ հօմ քու մայրդ: Առ խօսքերով աղքն առա իր տունը տաղաւ, որն որ շատ գեղցիկի էր ու մեծ պարտէլ մ'ալ ունէր, որրոցն ալ ձկնորս ներէն մէկան բերել առուա: Խոկ հաւատարիմ շանը նկը իրաւ եւաւէն կ'ըրթար:

112 [www.foto-112.it](#)

କୁଳପ୍ରଦାତାଙ୍କୁ

Վայլն ան կենդանեաց դասին կը մերաբերի
որոնք միտ ունեիր անցագ բաղձանք մ'ունին։ Առ
պոշ ու շաբարաց կերպութիւնքը, փայրենի հաս
յլցուածքը, անոցքեի բարբար ու անհաջո ձայնը
բոլոր կինդանեաց մէջ գայլ զար հուզելի և
անմատչելի կընին։ Ծան հետ ունեցած հա-
մեմատական կերպարտիւնը կը ցուցընէ որ նոյն
ունեածին է, փայլուն հապուտուկ աչքները, լայ-
եւ կախուած արաւելնունքը, երկան և սր-
ծայր գլուխը, տափակ ճակասը, կարծ ու պինդ
ականները, իր ան ներապէինելին են որուց-
մայ շնէն կը զանազանի։ Մարմայն երկայնու-
թիւնը քթէն սկսեալ մինչեւ պոչին արձապ-
չըս սաք եւ ուզմը մատ է։ Հասարակօրէն և
տեսի գինն կազարավ կը քալէ, փայլենի և
անախորդ ունալով իր զբաժմանցները կը յաս-
նէ։ Թէպէտ և բնութիւնը գայլուն ունեցա-
անցադ բաղձանքը կատարելու համար միջոցների
առառութեանի առանձ է, այսինքն զէնիր, խոր-
դախութիւն, ճարողկութիւն, զօրութիւն և կար-
սէլու համար՝ ինչ որ իր որսը դանելու, բանե-
լու, յաղթերս եւ նուանելու համար հորիա որ
է, ի մերայ այսոր ամենայնի զրինէն միշտ սովոր-
ուուկ կը տանիջաւի, ննջու որ մարդս իր զիւաւոր
եւ հրատարակնալ թշնամին զինքն ի մահ զա-
տուպարտած շարունակ անոր կենաց և ունեւն նն-
կած է, իր գլուխն վասց զին զրած եւ զմնազա-
միջոցներով խար եւ անկրի անստունդը փախ-
չելու սախզած է, որ որ ունելու ուրիշ բա-
շիքնար գտնել բայց եթէ վայրենի անառուն-
ներ, որոնք իրենց արագընթացութեամիր իրմ-
քեր են, եւ ասոր համար ուրիշ բան չիմա-
բաց եթէ աշխատափ եւ շատ անգամ անողա-
խարդախութիւն ընելով, զարանի մօնելով, անոն-
համբաները բանելով ու միանին յանկարծակ
համենելով իր ապրուստը հոգալ:

Բառ.թէնմիք զայլը տիմակ եւ երկուս և բայց
անօգնիքութիւնը զինքը հապալիք եւ հարկաւորու-
թիւնը յանդուզն եւ հատազի կ'ընեն։ Տանջին
անօգնիքութիւնը կը ստիպէ զինքն ունեն բանի զին-
մագրու ըլլուլու, իրմէ շատ մեծ եւ զօրաւոր ա-
նունոց վրայ յարձակելու և նոյն խել մարդուն
սրհապաւութեան տակ եղող անասնոց վրայ ե-
մանաւանդ անոնց վրայ որոնցմէ ամրովշը կ'ըն-
չեաը տանիք, օրինակի ապագաւ ուխար, ոպատի-
շներ ու այծեր, և այդին Երկոր զայլը աս տա-
զակական յարձակումը մէջ մը յաջողութեաւ ը

ԳՐԵՆԱՅԻ ԳՐԱՄ			
ՏԵՂԵԿԱԿ 1850 27 (8) 28 (9)			
Վ. Տարեկանու 100 Հարաւա - Դիմ. - Դիմ. - 89½			89½
Վ. Հարաւա թէ 100 Հարաւա այլի վեր.	100½		100½

լայ ալ տնկից վերջը այնչափ անդամ կը կրկնէ
մինչև որ Տարգիհներէն կամ՝ շներէն հայտնուի
ու չարաչար վերաւորուի։ Վասնի գմբախա ելքէ
մը եալը զոյլը հասարակուն բոլը որը իր որ-
զն մէջ ամօմուզ կ'անցընէ եւ միայն գիշերները
դուրս կ'ելլէ, զաշտերը կը պարսի, զիւղիքնե
կը մասենաց, անդուհապոն հատերուն վրայ կը
յարձակի, ախտոնենու դռներուն տակը փորե-
լով ներս կը մանէ, կատաղարար ոչխարաց վրայ
յորժանիերով անխնայ ջարգեյէն եածու գեր ոչ-
խուր մը բերանը առած կը փախչի։ Բայց թէ որ
առներ չյաջողին՝ ան առնեն անուսուի մէջ զա-
րանի կը մանէ, վայրենի անառանեները կը հա-
լածէ, յուսալով որ գիմացն ուրիշ գայլ մը հու-
դիպելով մէկ տեղ բռնեն ու մէջերնին բաժնեն։
Բայց թէ որ բնաւ աւտելու բան չիբանելի՛ ան ա-
ռեն եղեգով, մամուռով, ծառի բաղրախնեսով ու
կառով սաամըսոր կը լեցընէ, տողը և կանաց
եւ շատ անգամ արանց վրայ ալ կը յարձակի.
Դաեւ շատ անդամ այնչափի կը հասնի որ բա-
լըրովն կը կատով ու ջրամախութեան ախտեն
կը ստոկի։

Վայլ եւ շոն որչոսի որ մարմնով եւ զրասնց
մէջերնին մեծ նմանութիւն ունեին, բնութիւննին
այնչափ ստրբելը եւ սննման է, անանկ որ մէկ
մէկու մրայ չէ թէ մրայն բնական ընդգիւղն մէջիւն
ու հակաբռութիւն մը ունին, այլ նաև ի ներ-
քուստ այ կը մէջուն մէկպէսկ հօլուսել: Մասաղ
շուները առջի անգամ դպր մը տեսածնուն պէս
կը գործուրին. գորդոն համ որչափ որ նոր եւ
ստար բան մը ըլլաց իւնեց՝ ոտկացն այնչափ կը
խրացն որ գորդուրալով իրենց տեարց քոյ. Կա-
պատինին Հովհանն շանը թէկուեա եւ կը զրո-
թեան վրայ վասահ է, ի վերայ պար տենացնի
գոյց մը աւստեն պէս կայլացի, մատերը կը
անէկ կը կատղի եւ քաջապատճեալի մը հա-
կաստիրուղին չեւ կոռուի կամ զանիկա հալածել
կը սկսի: Բնաւ չիպատահէլ որ մէկմէկու. Հունիք-
ուած տանին մէկզմէկ չհալածեն ու չկուռին պէ-
սիսի կատաղութեալու մինչեւ, որ մէկը կամ մէ-
կայլը թշնամեցն զոհ ըլլաց: Եթէ վայը յաղթե-
լու ըլլայ ան առնեն զըսնը կը պատուի ու կո-
տէ, իսկ եթէ շընը յաղթելու ըլլայ մեծանն
շունը իս յաղթութեան վրայ դոհ կը ըլլաց եւ
գայլուն գիտին ու ըիշ յարշաւակուլ կինդանեաց
տղուաներան եւ գայլերան կը թաղու, որով
չետեւ. գայլերն իրենց մեռած բնիկերն միտ ու
անելու մէկ այնչափ խարս թիւն չեն ընկը: Երբար
դպր մը կը վիրաւորուի մէկոյ գայլերն անօ-
չեաքին եւեւեն կ'երթման, վրան կը յարձակին
կը սորունեն ու մէջունին կը բաժնեն:

Առ լուսաբեր առօտե երկու շաբաթից մեջ մը հետեւ : Տարիան
պիտի կանգնի 10 դիմումներ եւ մեջ տասն տարի՝ կանգնի
5/1 դիմումներ : — Կանոյ առանձնի, ունի Ա. տարիի
դաշտավայրում առ քառ առափնչութեան : թէ Ե. տարիից կազմու-
թեան և՛ թէ բար համեստածի մեջ : — Այժմաս, Մի-
ժամանակ դրամանութեան բանափառ : — Փարզի Մո-
ռանական վայր ուղարկե : — Կառաւագելաւուրիս Պետքան : Են-
թիւնի արևածագ գալաքանը, Ե ալլովնու Փերշտենի գալաքանը : Ըս-
տանուն Ար Գորդորին առնենակը, Խոյնուն Անդրեան Զարդը,
Մարտրուտին Յ. Առաջնակի գալաքանութեան սեւեան :
— Վայրական, Ենին Մանուկյան, Միհինարեան շահապատ Նո-
ւառուն, Թիգրան, Արդիշինար ու Հայունց Խայրական Մահմետ-
պահուց գլուխանութեան : — Խաչ ուղիւ գալաքանութեան ասար-
դանի ուղարկեալուր : Խաչ ուղիւ գալաքանութեան ասար-

ԳՐԵՆԱՅԻ ԳՐԱՎՈԼՈՒԹԵԱՆ ԸԹԱՑՔ																
	ԳՐԵՆԱՅԻՐԵՐԸ	(8)	27	(9)	29	(10)	30	(11)	31	(12)	1	(13)	2	(14)		
7100 Հարաբեկա - վիճակը մինչ քիոր -	89%		89%		89		89		-		89%		2 ամիս	ամենա - կոր		
100 Ընթացիկ վիօր -	"	105%		105%		106%		106%		-		105%		1/2 "	"	
00 Դրաշեան - վիօր -	"	"											2	"	"	
Լաւած աշերքնել -	"	"	10,19%		10,19		10,19		10,19				10,18%	3	"	"
100 Արգ պանզի՛ց -	"	"	78%		78%		78%		78%				78%	2	"	"
800 Վրանց -	"	"	122%		123%		123%		123%				123%	2	"	"
Առաջարկածիկ վիօր -	"	"	105%		105%		105		105%				105%	2	"	"
Դրաշեան -	"	"	123%		123%		123%		123%				123%	2	"	"
ոդ առ Արգ 120 ֆլ -	"	"	106%		106		105%		105%				105%	3	"	"
առայր արգ վիօր գարու														31	"	"
			260		262%		262%		262%				263%	31	"	"
Անգոր -			9		9%		9%		9				9			
Առաջարկ -			7%		7%		7		6%				6%			